

بسمه تعالی

جمهوری اسلامی ایران

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

شورای عالی برنامه ریزی

برنامه

مقطع کارشناسی

مجموعه آموزشی مدیریت

گرایش «فرهنگی و هنری»

فهرست مطالب

فصل ۱) اصول حاکم بر تدوین برنامه

۱-۱. برخورد علمی با برنامه‌ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۲-۱. تأکید بر محتوای اصلی برنامه

۳-۱. کارآمدی و خود-تنظیمی آموزشی

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

فصل ۲) تعاریف واژگان و ساختار برنامه

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

۲-۲. تعاریف واژگان

۳-۲. ساختار برنامه

فصل ۳) برنامه مقطع کارشناسی مدیریت فرهنگی و هنری

۱-۳. جدول ۱: دروس عمومی

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

۳-۳. جدول ۳: دروس اصلی

۴-۳. جدول ۴: دروس تخصصی

۵-۳. جدول ۵: دروس انتخابی

فصل ۴) سرفصل دروس

۴-۱. سرفصل دروس پایه رشته «مدیریت فرهنگی و هنری»

۴-۲. سرفصل دروس اصلی رشته «مدیریت فرهنگی و هنری»

۴-۳. سرفصل دروس تخصصی رشته «مدیریت فرهنگی و هنری»

۴-۴. سرفصل دروس انتخابی رشته «مدیریت فرهنگی و هنری»

فصل ۱

اصول حاکم بر تدوین برنامه

برنامه حاضر بر مبنای «اصول حاکم بر تدوین برنامه‌های درسی دانشگاهی» مصوب جلسه شماره ۲-۶۹۶ مورخ ۸۷/۸/۱۱ شورای برنامه‌ریزی (آموزش عالی) تنظیم شده است. در همین راستا، این فصل با تأکید بر برخی از این اصول و پیامدهای آنها، برخی ویژگی‌های اصلی برنامه را مورد توجه قرار خواهد داد.

۱-۱. برخورد علمی با برنامه‌ریزی درسی با تأکید بر مدیریت پویا

۱-۱-۱. در تنظیم و تدوین برنامه تلاش شده است تا همه اجزاء برنامه، اعم از ساختار یا محتوا، بر پایه دلایل و نتایج حاصل از اصول حاکم تعیین شوند. به همین دلیل، طراحی برنامه بر مبنای یک فرایند منطقی صورت گرفته و در نهایت، اهداف هر بخش از برنامه دقیقاً بیان شده و سپس براساس آن تکمیل شده است.

۱-۱-۲. در تدوین برنامه، اصول مدیریت پویا و استفاده از «خود-تنظیمی» مورد تأکید قرار گرفته و از تکیه بر پیش‌فرض‌های ساختاری یا مدیریتی در باب تضمین کیفیت تا حد امکان پرهیز شده است. در این دیدگاه، تضمین حداقل‌های آموزشی در چارچوب مصوب برنامه و از طریق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری صورت گرفته است و تضمین بقیه استانداردها با تنظیمات و اجرای بقیه برنامه بر عهده مجری خواهد بود.

۱-۲. تأکید بر محتوای اصلی برنامه

ضمن تأکید بر انعطاف‌پذیری، حداقل‌های آموزشی به‌عنوان محتوای اصلی برنامه در قالب دروس الزامی و انتخابی در آن گنجانده شده‌اند. در این راستا، هسته برنامه، محتوای اصلی و تخصصی هر رشته را تضمین می‌کند و دروس مشترک پایه نیز برای تضمین معلومات عمومی و جامعیت علمی برنامه در یک پایه خاص طراحی شده‌اند.

۱-۳. کارآمدی و خود-تنظیمی آموزشی

۱-۳-۱. عدم همگونی دانشجویان پذیرفته شده در دانشگاه‌ها، به‌ویژه در رشته‌های علوم و نیز تنوع انگیزه‌ها، علایق و استعدادها، این گونه دانشجویان در نظر گرفته شده است (مخصوصاً در شرایط فعلی که پذیرش به‌صورت متمرکز از طریق کنکور سراسری انجام می‌شود).

۱-۳-۲. آینده شغلی و به‌ویژه محدودیت‌های موجود در بازار کار و تغییرات موجود در این زمینه با توجه به توانایی‌های متفاوت دانشجویان پذیرفته شده، در نظر گرفته شده است.

۳-۳-۱. توانایی‌های مختلف دانشگاه‌ها در زیرشاخه‌های مختلف رشته‌های مورد نظر و همچنین مزیت‌های بومی و تنوع کادر هیئت علمی آموزشی و پژوهشی، در نظر گرفته شده است.

۴-۳-۱. عدم امکان بازنگری مستمر و متمرکز در کشور مورد توجه بوده و عامل‌های متضمن «خود-تنظیمی» برنامه با پس‌خورد منفی در جهت اعمال عوامل لازم برای بازنگری در دروس و استاندارد آن‌ها، تأمین هیئت علمی در رشته‌های مورد نظر جامعه و بازار کار و نظایر آن در نظر گرفته شده است.

۵-۳-۱. تنوع علایق و همچنین ایجاد محمل مناسب برای ادامه تحصیل در رشته‌های «بین‌رشته‌ای» (interdisciplinary) با تأکید بر عدم لزوم تصویب برنامه‌های متعدد در نظر گرفته شده است.

۴-۱. تأکید بر اهمیت پژوهش

ضمن تأکید بر لزوم ارائه مناسب برنامه با استانداردهای مورد نظر؛

۱-۴-۱. استفاده بهینه از وقت استادان و عدم تشویق به ایجاد دروس تکراری در نظر گرفته شده است. امکان ارائه دروس متنوع و تخصصی با تأکید بر لزوم ایجاد زمان لازم برای استادان برای به‌روز ماندن و پرداختن به پژوهش در نظر گرفته شده است.

۲-۴-۱. تضمین تشکیل آسان و بدون مشکل کلاس‌ها و عدم تشویق به ارائه مکرر یا موازی کلاس‌ها در نظر گرفته شده است.

۳-۴-۱. تشکیل کلاس‌ها با تنوع دانشجویی (در حد امکان) برای آشنایی بیشتر دانشجویان با رشته‌های مجاور و مشابه و اغناء بیشتر کلاس‌ها و تمرکززدایی علمی در نظر گرفته شده است.

فصل ۲

تعاریف واژگان و ساختار برنامه

در این فصل ابتدا به بررسی پیامدهای اصول مطرح شده در فصل ۱ خواهیم پرداخت و سپس ساختار کلی برنامه را بر مبنای موارد مذکور ارائه خواهیم کرد.

۱-۲. برخی از پیامدهای اصول حاکم

برخی پیامدهای این اصول عبارتند از:

۱-۱-۲. چارچوب برنامه باید دارای یک ساختار کلی از پیش تعیین شده باشد که در آن فقط حداقل‌های لازم تثبیت شوند و تعیین دیگر جزئیات باید بر عهده مجری گذاشته شود.

۲-۱-۲. برنامه باید دارای یک ساختار بلوک-بلوک با روند سلسله مراتبی «کلی به جزئی» باشد، به این معنا که دروس بالاتر میان رشته‌های متعدد مشترک باشند و دروس خاص‌تر نیز به تدریج با نزول در سلسله مراتب مطرح شوند.

۳-۱-۲. هر بلوک از برنامه باید با اهداف مشخص تنظیم یابد و بر مبنای این اهداف سیاست‌گذاری و تکمیل شود (چه از لحاظ تعداد واحد و چه از لحاظ محتوای دروس).

۴-۱-۲. دروس اجباری در برنامه باید فقط در حد ضرورت و فقط برای تضمین حداقل‌های آموزشی در نظر گرفته شوند و دیگر دروس نیز باید در یک قالب انعطاف‌پذیر با اهداف مشخص ارائه شوند.

۵-۱-۲. برنامه باید شامل یک «هسته» مشخص باشد که تضمین‌کننده حداقل‌های لازم در هر رشته است.

۶-۱-۲. برنامه باید دارای یک بخش با حجم مناسبی مرتبط با دروس اختیاری/کهاد باشد.

۲-۲. تعاریف واژگان

اکنون به تعریف واژگانی می‌پردازیم که در این برنامه به کار رفته‌اند.

۱-۲-۲. برنامه

به برنامه ارائه شده در این مجموعه و جزئیات محتوا و مقررات مربوطه اشاره دارد، که در سطح وزارت علوم، تحقیقات و فناوری برای اجرا در کلیه دانشگاه‌ها مصوب می‌شود (این مفهوم با برنامه درسی که نهایتاً در هر یک از دانشگاه‌ها اجرا خواهد شد متفاوت است).

۲-۲-۲. مجموعه آموزشی

مجموعه‌ای از رشته‌های مختلف است که دارای جنبه‌های مشترک علمی-آموزشی هستند و اساساً در برنامه درسی آنها وجود دروس مشترک امکان‌پذیر است.

۲-۲-۳. ضوابط «در اختیار دانشگاه»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که توسط مرجع ذی‌صلاح در دانشگاه تثبیت می‌شود و پس از آن، رعایت آنها در زیر مجموعه‌های مربوطه (نظیر دانشکده-گروه-دانشجو) الزامی است. اختیار تعیین این ضوابط می‌تواند به زیر مجموعه‌های مربوطه با رعایت سلسله مراتب تفویض شود، مگر عبارت «فقط در اختیار دانشگاه» به کار رفته باشد (مثال: معافیت دروس و...).

۲-۲-۴. ضوابط «در اختیار دانشکده»

مشابه ۲-۲-۳ است اما در باب «دانشکده» تعریف می‌شود.

۲-۲-۵. ضوابط «در اختیار گروه»

مشابه ۲-۲-۳ است اما در باب «گروه» تعریف می‌شود. چنانچه در دانشکده‌ای گروه وجود نداشته باشد، تصمیم‌گیری دربارهٔ اختیارات مربوطه به عهده دانشکده خواهد بود.

۲-۲-۶. ضوابط «در اختیار دانشجو»

ضوابطی در برنامه درسی هستند که اساساً در چارچوب سایر مقررات بدون محدودیت ویژه و در اختیار دانشجو هستند (هدایت استاد راهنما از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است).

۲-۲-۷. درس «الزامی»

درسی است که با سرفصل معین در برنامه مشخص شده و اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه توسط دانشجو الزامی است.

۲-۲-۸. درس «انتخابی»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات برنامه از بین جدولی از دروس که چارچوب آن توسط برنامه مشخص شده است، الزامی است.

۲-۲-۹. درس «اختیاری»

درسی است که اخذ آن با رعایت سایر مقررات «در اختیار دانشجو» است.

۲-۲-۱۰. درس «پیش نیاز»

درسی است که اخذ و قبولی در آن قبل از درس دیگری الزامی باشد.

۲-۲-۱۱. درس «هم نیاز»

درسی است که اخذ آن هم زمان با درسی دیگر یا قبل از آن صورت می پذیرد.

۲-۲-۱۲. درس «پایه»

درسی است که در برنامه به دلیل آماده نمودن دانشجو برای گذراندن دروس اصلی و تخصصی رشته و یا به علت افزایش اطلاعات و تقویت بنیه علمی و عملی او و همچنین درک بهتر سایر دروس ارائه می شود.

۲-۲-۱۳. «گروه»

کوچک ترین واحد آموزشی است که برنامه را در یک رشته اجرا خواهد کرد. چنانچه در ساختار دانشگاه «گروه» موجود نباشد، کلیه وظایف و اختیارات به دانشکده منتقل می شود.

۲-۳. ساختار برنامه

۲۰ واحد	- دروس عمومی
۴۰ واحد	- دروس پایه
۲۳ واحد	- دروس اصلی
۳۸ واحد	- دروس تخصصی
۱۴ واحد	- دروس انتخابی

- اهداف هر یک از بخش های برنامه به شرح زیر است:

۲-۳-۱. دروس عمومی (جدول شماره ۱)

این دروس در چارچوب آئین نامه های مصوب وزارت علوم تحقیقات و فناوری تعیین می شوند.

۲-۳-۲. دروس مشترک پایه (جدول شماره ۲)

این بخش از برنامه شامل ۴۰ واحد درسی است که برای تضمین حداقل‌های لازم در دروس پایه پیش‌بینی شده است.

۳-۳-۲. دروس اصلی (جدول شماره ۳)

دروس این بخش مجموعاً به ۲۳ واحد درسی تقسیم می‌شود.

۴-۳-۲. دروس تخصصی (جدول شماره ۴)

دروس این بخش مجموعاً به ۳۸ واحد درسی تقسیم می‌شود.

۵-۳-۲. دروس انتخابی (جدول شماره ۵)

گذراندن ۱۲ واحد اجباری است.

فصل ۳

برنامه مقطع کارشناسی مدیریت فرهنگی و هنری

۳-۱. جدول ۱: دروس عمومی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	اخلاق و تربیت اسلامی	۱	۳۲		۳۲
۲	انقلاب اسلامی و ریشه‌های آن	۲	۳۲		۳۲
۳	تاریخ اسلام	۲	۳۲		۳۲
۴	تربیت بدنی (۱)	۱		۱۶	۱۶
۵	تربیت بدنی (۲)	۱		۱۶	۱۶
۶	زبان خارجی	۳	۵۱		۵۱
۷	فارسی	۳	۴۸		۴۸
۸	متون اسلامی	۲	۳۲		۳۲
۹	معارف اسلامی (۱)	۲	۳۲		۳۲
۱۰	معارف اسلامی (۲)	۲	۳۲		۳۲
جمع		۲۰	۲۹۱	۳۲	۳۲۳

- اخلاق و تربیت اسلامی از دیدگاه هنر اسلامی تدریس خواهد شد.

۲-۳. جدول ۲: دروس پایه

ردیف	نام درس	واحد	ساعت		
			نظری	عملی	جمع
۱	آمار و کاربرد آن در مدیریت		۴۸		۴۸
۲	اصول حسابداری	۳	۴۸		۴۸
۳	اصول مدیریت اسلامی و شیوه‌های رهبری و مدیریت امام علی (ع)	۳	۴۸		۴۸
۴	اصول و مبانی تحلیل حوادث از دیدگاه قرآن	۲	۳۲		۳۲
۵	اصول و مبانی حکومت اسلامی	۳	۴۸		۴۸
۶	جامعه‌شناسی عمومی	۳	۴۸		۴۸
۷	جامعه‌شناسی فرهنگی	۳	۴۸		۴۸
۸	روان‌شناسی عمومی	۲	۳۲		۳۲
۹	روش تحقیق در مدیریت	۳	۴۸		۴۸
۱۰	ریاضیات و کاربرد آن در مدیریت	۳	۴۸		۴۸
۱۱	سیری در قرآن کریم	۲	۳۲		۳۲
۱۲	مبانی سازمان و مدیریت	۳	۴۸		۴۸
۱۳	مبانی هنر	۲	۳۲		۳۲
۱۴	کامپیوتر و کاربرد آن در مدیریت	۳	۳۲	۳۲	۶۴
۱۵	کلیات علم اقتصاد	۲	۳۲		۳۲
جمع		۴۰	۶۲۴	۳۲	۶۵۶

۳-۳. جدول ۳: دروس اصلی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	آشنایی با هنر و تمدن اسلامی و ایرانی	۳	۴۸		۴۸	- -
۲	بررسی تطبیقی انسان از دیدگاه مکاتب غرب و اسلام (۱)	۲	۳۲		۳۲	- -
۳	بررسی تطبیقی انسان از دیدگاه مکاتب غرب و اسلام (۲)	۲	۳۲		۳۲	بررسی تطبیقی انسان از دیدگاه مکاتب غرب و اسلام (۱) - -
۴	تجزیه و تحلیل و طراحی سیستم	۳	۴۸		۴۸	مبانی سازمان و مدیریت - -
۵	زبان تخصصی (۱)	۲	۳۲		۳۲	زبان خارجی - -
۶	زبان تخصصی (۲)	۲	۳۲		۳۲	زبان تخصصی (۱) - -
۷	مبانی هنر در اسلام	۳	۴۸		۴۸	- -
۸	مدیریت رفتار سازمانی	۳	۴۸		۴۸	مبانی سازمان و مدیریت - -
۹	مدیریت منابع انسانی	۳	۴۸		۴۸	- -
جمع						
		۲۳	۳۶۸		۳۶۸	

۳-۴. جدول ۴: دروس تخصصی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	آشنایی با سبک‌های هنری	۲	۳۲		۳۲	- -
۲	آشنایی با مراکز رسانه‌های خبری تبلیغی و فرهنگی بین-المللی	۳	۴۸		۴۸	- -
۳	آشنایی با موسیقی	۲	۳۲		۳۲	- -
۴	آشنایی با هنرهای اسلامی	۳	۴۸		۴۸	- -
۵	آشنایی با هنرهای سنتی ایران	۲	۳۲		۳۲	- -
۶	آشنایی با هنرهای معاصر ایران	۳	۴۸		۴۸	- -
۷	اصول و مبانی ارتباطات	۲	۳۲		۳۲	- -
۸	اصول کتابداری و اطلاع‌رسانی	۲	۳۲		۳۲	- -
۹	اقتصاد و فرهنگ	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۰	پروژه	۲		۶۴	۶۴	- -
۱۱	تاریخ سینما و تئاتر	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۲	تبلیغات سیاسی	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۳	جامعه‌شناسی وسایل ارتباط جمعی	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۴	شیوه‌های نقد (نمایشنامه، فیلم، کتاب و...)	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۵	مدیریت مراکز فرهنگی و هنری	۳	۴۸		۴۸	- -
۱۶	مسائل فرهنگی جهان معاصر	۳	۴۸		۴۸	- -
جمع		۳۸	۵۶۰	۶۴	۶۲۴	

۳-۵. جدول ۵: دروس انتخابی

ردیف	نام درس	واحد	ساعت			پیش‌نیاز با زمان ارائه درس
			نظری	عملی	جمع	
۱	آسیب‌شناسی فرهنگی جامعه	۲	۳۲		۳۲	- -
۲	آشنایی با نقاشی‌های کودکان	۲	۳۲		۳۲	- -
۳	ادبیات کودکان و نوجوانان	۲	۳۲		۳۲	- -
۴	اصول فرهنگی مندرج در قوانین (تطبیقی)	۲	۲		۲	- -
۵	اصول و فلسفه تعلیم و تربیت	۳	۴۸		۴۸	- -
۶	اصول و مبانی برنامه‌ریزی فرهنگی	۳	۴۸		۴۸	- -
۷	افکار عمومی و وسایل ارتباط جمعی	۳	۴۸		۴۸	- -
۸	برنامه‌نویسی رایانه مرحله دوم	۲	۱۶	۳۲	۴۸	- -
۹	حکمت هنرهای اسلامی	۳	۴۸		۴۸	- -
۱۰	دستاوردهای فرهنگی انقلاب اسلامی	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۱	شیوه‌های نقد، شعر و داستان	۲	۱۶	۳۲	۴۸	- -
۱۲	مبانی فعالیتهای ادبی	۲	۳۲		۳۲	- -
۱۳	کارگاه شعر، قصه و داستان‌نویسی	۳	۱۶	۶۴	۸۰	- -
۱۴	کلیات مبانی استنباط احکام شرعی مسائل هنری	۲	۳۲		۳۲	- -
جمع		۲۹	۴۳۴	۱۲۸	۵۶۲	

• هر دانشجو از بین واحدهای فوق باید ۱۲ واحد را انتخاب کند.